

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 146/2023
18.01.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Миљуш, Татјане Матковић Стефановић, Јасмине Стаменковић и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници по тужби тужиоца S-LEASING ДОО Београд, Булевар Милутина Миланковића број 11а, чији је пуномоћник Дорел Рошу, адвокат у ..., против туженог FERRO SISTEM ДОО Београд, Боре Станковића 4, чији је пуномоћник Зоран Милојковић, адвокат у ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда 5Пж 5994/21 од 18.11.2021. године, у седници већа одржаној 18.01.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији туженог изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда 5Пж 5994/21 од 18.11.2021. године, као изузетно дозвољеној.

ОДБИЈА СЕ ревизија туженог којом се побија пресуда Привредног апелационог суда 5Пж 5994/21 од 18.11.2021. године у делу којим је тужени обавезан да тужиоцу исплати износ од 2.477.337,18 динара са законском затезном каматом почев од 20.02.2015. године до исплате, док се **ДЕЛИМИЧНО УСВАЈА** ревизија туженог, преиначују се пресуда Привредног апелационог суда 5Пж 5994/21 од 18.11.2021. године и пресуда Привредног суда у Београду 34П 6049/2018 од 24.05.2021. године, која је исправљена решењем Привредног суда у Београду 34П 6049/2018 од 22.12.2021. године, у II ставу изреке, тако што се **ОДБИЈА** тужбени захтев за исплату износа преко износа од 2.477.337,18 динара до износа од 2.672.706,52 динара, односно за износ од 195.369,34 динара са законском затезном каматом на тај износ од 20.02.2015. године до исплате и у делу одлуке о трошковима поступка, тако што се обавезује тужени да тужиоцу накнади трошкове првостепеног и другостепеног поступка у износу од 438.741,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Обавезује се тужилац да туженом накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 18.000,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема ове пресуде.

Одбија се захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Привредни апелациони суд је донео пресуду 5Пж 5994/21 дана 18.11.2021. године, којом је одбио жалбу туженог и потврдио пресуду Привредног суда у Београду 34П 6049/2018 од 24.05.2021. године, која је исправљена решењем Привредног суда у Београду 34П 6049/18 од 22.12.2021. године, којом је у I ставу изреке укинута решење о извршењу на основу веродостојне исправе истог суда 5Ив 3952/2015 од 28.05.2015. године у обавезујућем делу у целости, као и за трошкове извршног поступка; у II ставу изреке делимично усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да тужиоцу исплати 2.672.706,52 динара, са законском затезном каматом од 20.02.2015. године до исплате; у III ставу изреке одбијен тужбени захтев за износ од 41.505,48 динара, са законском затезном каматом од 20.02.2015. године до исплате и у IV ставу изреке обавезан тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 557.506,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Против наведене правноснажне другостепене пресуде тужени је изјавио посебну ревизију, позивом на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку.

Врховни суд је испитао ревизију у смислу одредаба члана 404. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр.72/2011 ... 10/23 – др. закон) према којој је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). О дозвољености и основаности ревизије, према одредби става 2. члана 404. ЗПП одлучује Врховни суд у већу од пет судија.

Врховни суд закључује да су испуњени услови за изузетну дозвољеност ревизије, ради уједначавања судске праксе, те је одлучио као у првом ставу изреке.

Даље је Врховни суд испитао побијану пресуду по одредби члана 408. ЗПП и одлучио да је ревизија делимично основана, јер је побијана пресуда делом донета на основу погрешне примене материјалног права.

Побијана пресуда је донета без битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Предмет спора је потраживање тужиоца као даваоца лизинга, на име накнаде штете због раскида уговора о лизингу због неплаћања лизинг накнаде од стране туженог као примаоца лизинга.

Међу парничним странкама био је закључен уговор о лизингу чији предмет је био кран, којим је уговорена обавеза туженог да плати лизинг накнаду у 48 једнаких месечних рата, укупно 59.841,12 евра. Уговор је раскинут због неиспуњења обавеза на плаћање лизинг накнаде од стране туженог. До раскида уговора, тужени је платио непуне 24 рате, односно 29.920,00 евра, а није измирио обавезе према тужиоцу на име лизинг накнаде у износу од 29.921,00 евра. Вратио је предмет лизинга тужиоцу дана 09.12.2011. године. На дан враћања крана тужиоцу, према утврђењу првостепеног суда

из налаза и мишљења вештака, вредност крана је била 39.718,80 евра. Тужилац је продао кран 25.02.2014. године, по цени од 9.600,00 евра. На тај дан је према утврђењу првостепеног суда вредност крана била 31.514,40 евра. Нижестепени судови су обавезали туженог да тужиоцу плати разлику између утврђене вредности крана на дан 25.02.2014. године од 31.514,40 евра и цене по којој је тужилац продао кран трећем лицу од 9.600,00 евра, што је 21.914,40 евра односно 2.672.706,52 динара, по средњем курсу НБС на дан 25.02.2014. године са законском затезном каматом почев од 20.02.2015. године, као дана када су доспеле обавезе туженог из уговора о лизингу по основу лизинг накнаде. Судови сматрају да је то штета коју је претрпео тужилац због неиспуњења уговорне обавезе туженог. Другостепени суд на жалбене наводе туженог одговара да досуђени износ накнаде штете од 21.914,40 евра, односно 2.672.706,52 динара, јесте штета настала за тужиоца у тренутку када је уговор о финансијском лизингу раскинут, за шта одговора тужени, и да тако досуђена накнада штете није већа од вредности коју би тужилац добио да је тужени у потпуности измирио своју уговорну обавезу исплатом лизинг рата. Другостепени суд сматра недоказаним наводе туженог да је тужилац још 29.10.2013. године имао понуду по којој је могао продати кран за 20.400,00 евра, као и да је купац крана, који је кран купио по цени од 9.600,00 евра, исти кран даље продао за 35.999,91 евра.

Тужени се у посебној ревизији позива на другачију судску праксу изражену у пресуди Врховног касационог суда Рев 1138/2020 од 30.09.2020. године. Оспорава правилност примене материјалног права у доношењу пресуде, истицањем да се за правилну примену права о одлучивању о накнади штете коју трпи давалац лизинга због раскида уговора о лизингу због неиспуњења обавеза корисника лизинга, мора узети у обзир тржишна вредност предмета лизинга у моменту продаје, а да није битна цена по којој је давалац лизинга у конкретном случају продао предмет лизинга. Оспорава да је принципима на којима је заснована побијана пресуда остварена сврха права на накнаду штете, односно да је успостављено стање које постојало пре него што је штета настала. Тужилац на начин на који је пресуђено није доведен у положај у коме би се налазио да је тужени испунио своју обавезу у складу са уговором, већ у повољнији положај, с обзиром да је тржишна вредност у време када је предмет лизинга тужилац продао трећем лицу била 31.541,40 евра, дакле више од износа који је тужени требало да исплати тужиоцу ради потпуног испуњења уговорне обавезе за плаћање лизинг рата. Посебно, оспорава право тужиоца на законске затезне камате за период пре пресуђења.

Дејство раскида уговора о лизингу због неплаћања лизинг накнаде прописано је одредбом члана 29. Закона о финансијском лизингу тако да давалац лизинга има право на повраћај предмета лизинга и право на накнаду претрпљене штете. Према одредби члана 31. истог закона, накнада штете проузроковане неплаћањем лизинг накнаде треба даваоца лизинга да доведе у положај у коме би се налазио да је прималац лизинга испунио своју обавезу у складу са уговором, при чему, уговором се може предвидети начин на који ће се израчунати висина накнаде штете, која не може да премаши висину која би била утврђена на основу обавезе у складу са уговором. Одмеравање претрпљене штете код даваоца лизинга је условљено конкретним околностима. Међутим, основано ревидент указује да су правноснажне судске пресуде и пресуде Врховног касационог суда на коју се позива, засноване на другачијим принципима у одмеравању штете коју трпи давалац лизинга због раскида уговора о лизингу услед неплаћања лизинг накнаде од стране примаоца лизинга.

Врховни суд оцењује да се штета коју трпи давалац лизинга на чију накнаду има право по одредбама члана 29. и 31. Закона о финансијском лизингу не може огледати у разлици између утврђене тржишне вредности крана на дан продаје и цене за коју га је тужилац продао трећем лицу, зато што та разлика није узрокована неплаћањем лизинг накнаде од стране туженог, односно чињеницом да је због тога раскинут уговор о лизингу. Принципи према којима се може закључити о штети коју тужилац као давалац лизинга трпи услед раскида уговора о лизингу због неплаћања лизинг накнаде од стране туженог примаоца лизинга, садржани су у одредби члана 31. Закона о финансијском лизингу према којој накнадом штете проузроковане неплаћањем накнаде давалац лизинга треба да буде доведен у положај у коме би се налазио да је прималац лизинга испунио своју обавезу у складу са уговором, што значи полазећи од новчане вредности коју је прималац лизинга укупно требало да плати даваоцу лизинга у складу са уговором. У конкретном случају то је још 29.920,00 евра, колико је утврђено да тужени није платио тужиоцу на име накнаде за лизинг, од ког износа треба одбити износ од 9.600,00 евра, колико је тужилац остварио продајом предмета лизинга трећем лицу. Дакле, штета по даваоца лизинга је разлика између преосталог износа лизинг накнаде и цене коју је давалац лизинга остварио продајом предмета лизинга (29.920,00 евра – 9.600,00 евра), што износи 20.320,00 евра, односно у динарској противвредности по средњем курсу НБС за евро на дан 25.02.2014. године 2.477.337,18 динара. Оваква полазна основа за израчунавање штете коју трпи давалац лизинга и коју је дужан да накнади прималац лизинга у случају раскида уговора о лизингу због неплаћања накнаде за лизинг исказана је и у пресудама Врховног касационог суда Рев 1138/20 од 30.09.2020. године и Прев 476/2019 од 17.09.2020. године. Износ преко тога, до досуђених 2.672.706,52 динара нема основа у одредби члана 31. Закона о финансијском лизингу, управо зато што тужени одговара до оног износа који тужилац трпи због неплаћања лизинг накнаде, као уговорне обавезе туженог.

Због наведеног је ревизија туженог делимично основана.

Међутим, неосновани су наводи којима ревидент побија правилност одлуке о усвајању тужбеног захтева у преосталом делу. Према утврђењу нижестепених судова, које се не може побијати ревизијом, по одредбама члана 407. став 2. ЗПП, тужени није доказао тврдње да је тужилац могао продати предмет лизинга по већој цени и раније, те да је на тај начин обавеза туженог да обештети тужиоца због раскида уговора о лизингу неоправдано увећана, односно да тужилац није трпео штету. Како није доказано да је тужилац могао да оствари већу цену продајом предмета лизинга, нису доказани наводи о неоснованости тужбеног захтева у непреиначеном делу.

Наводи ревизије да тужиоцу не припада законска затезна камата за период пре пресуђења немају утемељења у материјалном праву. Тужилац је овлашћен да захтева накнаду штете од тренутка кад ју је трпео, раскидом уговора о лизингу, од када може захтевати законску затезну камату, по одредби члана 186. и члана 277. став 1. Закона о облигационим односима, те је у овом делу ревизија неоснована.

Одлука о трошковима првостепеног поступка за предузете парничне радње преко пуномоћника адвоката је непромењена, јер се према досуђеном износу примењује иста тарифа, односно за састав 5 поднесака 82.500,00 динара, за приступ на 8 одржаних рочишта 144.000,00 динара, за приступ на 6 неодржаних рочишта 58.500,00 динара, за састав предлога за извршење 16.500,00 динара, док је на име трошка за таксу

на предлог и одлуку о предлогу смањен на износ од 79.374,00 динара, као и за таксу за првостепену пресуду на 79.374, што је укупно 470.248,00 динара. Туженом припада накнада трошкова другостепеног поступка од 12.000,00 динара за састав жалбе и за таксу за жалбу 19.507,00 динара, укупно 31.507,00 динара, обрачунато на износ за који је одбијен тужбени захтев. Пребојем износа на име трошкова тужиоца и туженог, преостаје износ од 438.741,00 динара, на који износ је обавезан тужени на име накнаде трошкова парничног поступка тужиоцу.

Тужилац је обавезан да туженом накнади трошкове ревизијског поступка према успеху са ревизијом, обрачунате на износ од 195.369,34 динара, према одређеном захтеву туженог, применом одредбе члана 163. став 1, члана 153. и 154. ЗПП, те важеће Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, у износу од 18.000,00 динара за састав ревизије, док трошкови за судске таксе нису досуђени, јер тужени није одредио захтев по висини, сагласно одредби из члана 163. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић